Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 12ης Σεπτεμβρίου 2019*

«Αίτηση αναιρέσεως – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 – Απόλυτοι λόγοι ακυρότητας – Άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β' – Κακή πίστη κατά την κατάθεση της αιτήσεως καταχώρισης σήματος»

Στην υπόθεση C-104/18 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2018,

Koton Mağazacilik Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ, με έδρα την Κωνσταντινούπολη (Τουρκία), εκπροσωπούμενη από τους J. Güell Serra και E. Stoyanov Edissonov, abogados,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

το **Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO)**, εκπροσωπούμενο από τον J. Crespo Carrillo,

καθού πρωτοδίκως,

ο **Joaquín Nadal Esteban**, κάτοικος Alcobendas (Ισπανία), εκπροσωπούμενος από τον J. L. Donoso Romero, abogado,

παρεμβαίνων πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους E. Regan, πρόεδρο τμήματος, K. Λυκούργο, E. Juhász, M. Ilešič (εισηγητή) και I. Jarukaitis, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 6ης Δεκεμβρίου 2018,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 4ης Απριλίου 2019,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Koton Mağazacilik Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 30ής Νοεμβρίου 2017, Koton Mağazacilik Tekstil Sanayi ve Ticaret κατά EUIPO – Nadal Esteban (STYLO & KOTON) (T-687/16, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2017:853), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) της 14ης Ιουνίου 2016 (υπόθεση R 1779/2015-2), σχετικά με διαδικασία για την κήρυξη ακυρότητας μεταξύ της Koton Mağazacilik Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ και του Joaquín Nadal Esteban (στο εξής: επίδικη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

2 Ο κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το [σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης] (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1), ο οποίος είχε καταργήσει και αντικαταστήσει τον κανονισμό (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015 (ΕΕ 2015, L 341, σ. 21), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 23 Μαρτίου 2016. Στη συνέχεια, ο κανονισμός αυτός καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε, από 1ης Οκτωβρίου 2017, από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2017, L 154, σ. 1).

3 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η αίτηση καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος υποβλήθηκε πριν από τις 23 Μαρτίου 2016, όπως ακριβώς και η αίτηση για την κήρυξη ακυρότητας, και η απόφαση καταχωρίσεως ελήφθη επίσης πριν από την ως άνω ημερομηνία, η υπό κρίση διαφορά πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα του κανονισμού 207/2009, όπως αυτός ίσχυε αρχικώς.

4 Το άρθρο 7 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου», όριζε ότι δεν μπορούν να καταχωρισθούν ως σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημεία που ενέχουν ορισμένες πλημμέλειες, όπως ο αμιγώς περιγραφικός χαρακτήρας ή η έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα.

5 Το άρθρο 8 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Σχετικοί λόγοι απαραδέκτου», είχε ως εξής:

«1. Κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση:

α) εάν ταυτίζεται με το προγενέστερο σήμα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες, για τα οποία ζητείται το σήμα, ταυτίζονται με εκείνα για τα οποία προστατεύεται το προγενέστερο σήμα·

β) εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα· ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ως "προγενέστερα σήματα" νοούνται:

α) τα σήματα τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από την ημερομηνία αίτησης σήματος [της Ευρωπαϊκής Ένωσης], αφού ληφθεί υπόψη, ενδεχομένως, το προβαλλόμενο δικαίωμα προτεραιότητας, για τα σήματα αυτά και τα οποία ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:
   i) σήματα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης],
   ii) σήματα καταχωρισμένα σε κράτος μέλος […],
   iii) σήματα που έχουν αποτελέσει αντικείμενο διεθνούς καταχώρισης, η οποία ισχύει σε ένα κράτος μέλος,
   iv) σήματα που έχουν καταχωρισθεί δυνάμει διεθνών διευθετήσεων οι οποίες ισχύουν στην [Ένωση]·

[…]

5. Κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος κατά την έννοια της παραγράφου 2, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται επίσης δεκτό για καταχώριση αν ταυτίζεται ή ομοιάζει με το προγενέστερο σήμα και πρόκειται να καταχωρισθεί για προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν ομοιάζουν με αυτές για τις οποίες έχει καταχωρισθεί το προγενέστερο σήμα, εφόσον, στην περίπτωση προγενέστερου σήματος [της Ευρωπαϊκής Ένωσης], το σήμα αυτό χαίρει φήμης στην [Ένωση] και, στην περίπτωση προγενέστερου εθνικού σήματος, το σήμα αυτό χαίρει φήμης στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, η δε χρησιμοποίηση, χωρίς νόμιμη αιτία του αιτούμενου σήματος, θα προσπόριζε αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος, ή θα ήταν βλαπτική για τον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη.»

6 Το άρθρο 52 του κανονισμού 207/2009, με τίτλο «Απόλυτοι λόγοι ακυρότητας», όριζε:

«1. Ένα σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] κηρύσσεται άκυρο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο Γραφείο ή μετά από άσκηση ανταγωγής στα πλαίσια αγωγής για παραποίηση/απομίμηση:

α) εάν το σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] δεν καταχωρίσθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7·

β) εάν ο καταθέτης ενήργησε κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης σήματος.

[…]

3. Όταν ο λόγος ακυρότητας αφορά μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες έχει καταχωρισθεί το κοινοτικό σήμα, η ακυρότητα του σήματος κηρύσσεται μόνο για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.»

7 Το άρθρο 53 του κανονισμού αυτού, με τίτλο «Σχετικοί λόγοι ακυρότητας», όριζε, στην παράγραφο 1, τα εξής:

«Το σήμα [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] κηρύσσεται άκυρο μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο Γραφείο ή μετά από άσκηση ανταγωγής στα πλαίσια αγωγής για παραποίηση/απομίμηση:

α) όταν υφίσταται προγενέστερο σήμα όπως αναφέρεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, και πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 ή της παραγράφου 5 του εν λόγω άρθρου·

[…]».

8 Το περιεχόμενο των άρθρων 7, 8, 52 και 53 του κανονισμού 207/2009, που αντιστοιχούσε στο περιεχόμενο των άρθρων 7, 8, 51 και 52 του κανονισμού 40/94, επαναλήφθηκε στα άρθρα 7, 8, 59 και 60 του κανονισμού 2017/1001.

9 Κατά το άρθρο 71, παράγραφος 1, του κανονισμού 2017/1001:

«Μετά την εξέταση της προσφυγής επί της ουσίας, το τμήμα προσφυγών αποφαίνεται επί της προσφυγής. Δύναται, είτε να ασκήσει τις αρμοδιότητες του τμήματος που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, είτε να αναπέμψει την υπόθεση στο τμήμα αυτό για τα περαιτέρω.»

10 Το άρθρο 72 του κανονισμού αυτού ορίζει:

«1. Επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά αποφάσεων του τμήματος προσφυγών.

[…]

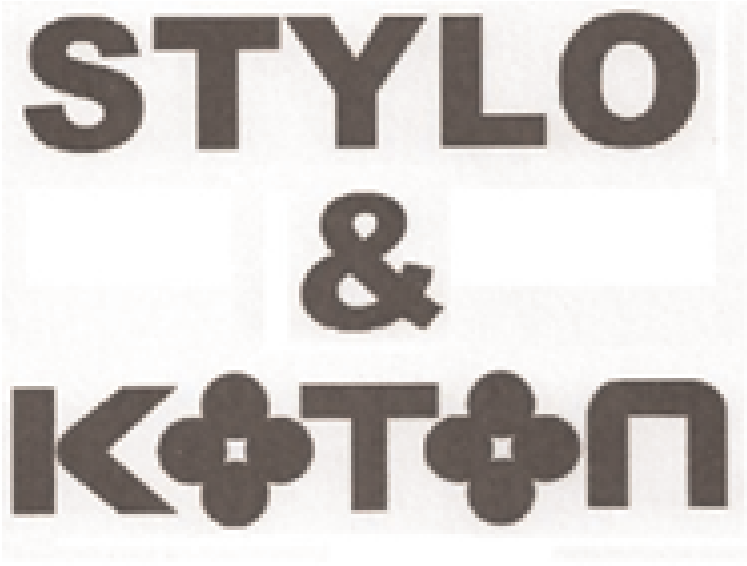
3. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο για την ακύρωση ή την τροποποίηση της προσβαλλόμενης απόφασης.

[…]

6. Το Γραφείο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου ή, σε περίπτωση αναίρεσης κατά της αποφάσεως αυτής, του Δικαστηρίου.»

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

11 Στις 25 Απριλίου 2011, ο J. Nadal Esteban (στο εξής: παρεμβαίνων) κατέθεσε ενώπιον του EUIPO αίτηση καταχωρίσεως του ακόλουθου σημείου ως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

12 Η εν λόγω καταχώριση ζητήθηκε για προϊόντα και υπηρεσίες των κλάσεων 25, 35 και 39 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για την διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί (στο εξής: Διακανονισμός της Νίκαιας). Τα εν λόγω προϊόντα και υπηρεσίες αντιστοιχούσαν στην ακόλουθη περιγραφή:

– κλάση 25: «Ενδύματα, υποδήματα, είδη πιλοποιΐας»·

– κλάση 35: «Διαφήμιση· διαχείριση εμπορικών υποθέσεων· διοίκηση επιχειρήσεων· εργασίες γραφείου»·

– κλάση 39: «Μεταφορές, συσκευασία και αποθήκευση εμπορευμάτων, οργάνωση ταξιδιών».

13 Στις 26 Αυγούστου 2011, η αναιρεσείουσα, η οποία είναι επιχείρηση παραγωγής και πωλήσεως ενδυμάτων, υποδημάτων και αξεσουάρ, άσκησε ανακοπή, επικαλούμενη τα ακόλουθα προγενέστερα σήματα:

– το σήμα που έχει καταχωρισθεί στη Μάλτα για προϊόντα και υπηρεσίες των κλάσεων 25 και 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, το οποίο έχει ως εξής:

– το σήμα που αποτέλεσε αντικείμενο διεθνούς καταχωρίσεως, για προϊόντα και υπηρεσίες των κλάσεων 18, 25 και 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, με ισχύ σε πολλά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο έχει ως εξής:

14 Ο λόγος που προβλήθηκε προς στήριξη της ανακοπής ήταν ο προβλεπόμενος στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.

15 Με απόφαση της 31ης Οκτωβρίου 2013, το EUIPO δέχθηκε την ανακοπή μόνον κατά το μέρος της που αφορούσε την καταχώριση του επίδικου σήματος για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των κλάσεων 25 και 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας. Αντιθέτως, απέρριψε την ανακοπή ως προς τις υπηρεσίες της κλάσεως 39, κατά την έννοια του ως άνω Διακανονισμού.

16 Στις 23 Ιουνίου 2014, η απόφαση αυτή επικυρώθηκε από το τέταρτο τμήμα προσφυγών του EUIPO.

17 Στις 5 Νοεμβρίου 2014, το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση καταχωρίσθηκε από το EUIPO για τις υπηρεσίες της εν λόγω κλάσης 39 οι οποίες διαλαμβάνονται στη σκέψη 12 της παρούσας αποφάσεως.

18 Στις 5 Δεκεμβρίου 2014, η αναιρεσείουσα κατέθεσε αίτηση για την κήρυξη ακυρότητας του σήματος αυτού βάσει του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.

19 Με απόφαση της 25ης Αυγούστου 2015, το τμήμα ακυρώσεων του EUIPO απέρριψε την αίτηση για την κήρυξη ακυρότητας. Το εν λόγω τμήμα έκρινε ότι δεν αποδείχθηκε ότι ο παρεμβαίνων ενήργησε κακόπιστα.

20 Στις 4 Σεπτεμβρίου 2015, η αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής.

21 Με την επίδικη απόφαση, το δεύτερο τμήμα προσφυγών του EUIPO απέρριψε την εν λόγω προσφυγή. Το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, παρά την ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημείων και το γεγονός ότι ο παρεμβαίνων γνώριζε τα προγενέστερα σήματα της αναιρεσείουσας, δεν μπορούσε να έχει ενεργήσει κακόπιστα κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, εφόσον δεν υπήρχε ούτε ταυτότητα ούτε ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία είχαν καταχωρισθεί τα προγενέστερα σήματα, αφενός, και των υπηρεσιών των κλάσεων 39, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, για τα οποία είχε καταχωρισθεί το επίμαχο σήμα, αφετέρου. Δεδομένου ότι η έκταση της προστασίας που παρέχουν στην αναιρεσείουσα τα προγενέστερα σήματα και η έκταση της προστασίας που παρέχει στον παρεμβαίνοντα το επίμαχο σήμα είναι διαφορετικές, το εν λόγω άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', δεν μπορούσε, κατά το τμήμα προσφυγών, να έχει εφαρμογή.

Η προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 23 Σεπτεμβρίου 2016, η αναιρεσείουσα ζήτησε την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως και να υποχρεωθεί το EUIPO να κηρύξει άκυρο το επίδικο σήμα.

23 Προς στήριξη της προσφυγής της, η αναιρεσείουσα προέβαλε έναν μόνο λόγο ακυρώσεως, επικαλούμενη παράβαση του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009. Η αναιρεσείουσα προέβαλε συγκεκριμένα ότι κακώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που καλύπτονται από τα αντιπαρατιθέμενα σήματα πρέπει να είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια για τους σκοπούς της εφαρμογής της διατάξεως αυτής.

24 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή.

25 Αφού υπενθύμισε, στις σκέψεις 30 και 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την ερμηνεία του άρθρου 51, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 στην οποία προέβη το Δικαστήριο με την απόφασή του της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361), το Γενικό Δικαστήριο παρατήρησε, στη σκέψη 32 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι κρίσιμοι παράγοντες τους οποίους αναφέρει το Δικαστήριο στην απόφαση εκείνη αποτελούν απλώς παραδείγματα των στοιχείων που μπορούν να ληφθούν υπόψη για να κριθεί η ενδεχόμενη κακή πίστη του αιτούντος την καταχώριση σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι «μπορεί επίσης να ληφθεί υπόψη η εμπορική λογική στην οποία εντάσσεται η κατάθεση της αιτήσεως καταχωρίσεως του σημείου ως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η χρονολογική ακολουθία των γεγονότων που υπήρξαν καθοριστικά για την εν λόγω κατάθεση».

26 Στη σκέψη 44 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το τμήμα προσφυγών περιορίστηκε «στην εφαρμογή της νομολογίας, όπως αυτή προκύπτει, μεταξύ άλλων, από την απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψη 53), κατά την οποία για να υπάρξει κακή πίστη του αιτούντος την καταχώριση πρέπει τρίτος να χρησιμοποιεί, για πανομοιότυπο ή παρόμοιο προϊόν ή υπηρεσία, πανομοιότυπο ή παρόμοιο σημείο το οποίο μπορεί να προκαλέσει σύγχυση με το σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση».

27 Κατά τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 54 έως 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα πραγματικά στοιχεία που προσκόμισε η αναιρεσείουσα, όπως η προηγούμενη ύπαρξη εμπορικής σχέσης μεταξύ των μερών και η ύπαρξη του λεκτικού και εικονιστικού στοιχείου «KOTON» στο επίδικο σήμα, αποδείκνυαν, στην καλύτερη περίπτωση, ότι ο παρεμβαίνων γνώριζε τα προγενέστερα σήματα, αλλά όχι ότι είχε κακόβουλη πρόθεση. Εξ αυτών το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε, στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αναιρεσείουσα,

«εν πάση περιπτώσει, ουδόλως απέδειξε ότι, κατά την ημέρα της καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος [της Ευρωπαϊκής Ένωσης], ο παρεμβαίνων είχε την πρόθεση να την εμποδίσει να χρησιμοποιεί τα προγενέστερα σήματα».

28 Τέλος, στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε ότι ορθώς το τμήμα προσφυγών, στηριζόμενο στο γεγονός «ότι το επίδικο σήμα είχε καταχωρισθεί για υπηρεσίες διαφορετικές από εκείνες που προσδιορίζονται από τα [...] προγενέστερα σήματα της Μάλτας [...] και από την [προγενέστερη] διεθνή καταχώριση, αποκλείοντας έτσι κάθε κίνδυνο συγχύσεως μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων», έκρινε ότι δεν είχε αποδειχθεί η κακή πίστη του παρεμβαίνοντος.

Αιτήματα των διαδίκων

29 Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

– να ακυρώσει την επίδικη απόφαση·

– να κηρύξει άκυρο το επίδικο σήμα, και

– να καταδικάσει τον παρεμβαίνοντα και το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.

30 Το EUIPO ζητεί από το Δικαστήριο:

– να δεχθεί την αίτηση αναίρεσης, και

– να καταδικάσει το EUIPO και τον παρεμβαίνοντα στα δικαστικά έξοδα.

31 Ο παρεμβαίνων ζητεί από το Δικαστήριο:

– να επικυρώσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, και

– να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

32 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει έναν μόνο λόγο αναιρέσεως, επικαλούμενη παράβαση του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.

Επιχειρήματα των διαδίκων

33 Κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, ιδίως στις σκέψεις 44 και 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η ύπαρξη κακής πίστεως προϋποθέτει ότι το επίμαχο σήμα καταχωρίσθηκε για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες με εκείνα για τα οποία έχει καταχωρισθεί προγενέστερο σήμα. Μια τέτοια απαίτηση για την εφαρμογή του λόγου απόλυτης ακυρότητας που προβλέπεται στο άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 δεν απορρέει ούτε από τον κανονισμό αυτόν ούτε από τη νομολογία του Δικαστηρίου.

34 Αποφαινόμενο με τον τρόπο αυτόν, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε, εξάλλου, σε αντίφαση με τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη 32 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου υπενθύμισε ότι οι παράγοντες που απαριθμούνται από το Δικαστήριο στην απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009,

Chocoladefabriken Lindt a Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361), αποτελούν απλώς παραδείγματα των στοιχείων που μπορούν να ληφθούν υπόψη προκειμένου να κριθεί η ενδεχόμενη κακή πίστη του αιτούντος την καταχώριση.

35 Από την πλευρά του, το EUIPO υποστηρίζει ομοίως ότι το τμήμα προσφυγών και το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσαν στην πλάνη περί το δίκαιο την οποία επικρίνει η αναιρεσείουσα, δεδομένου ότι στηρίχθηκαν σε εσφαλμένη κατανόηση της αποφάσεως της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361).

36 Το EUIPO υπογραμμίζει ότι ο κρίσιμος χρόνος για την εκτίμηση της κακής πίστεως του αιτούντος την καταχώριση είναι ο χρόνος καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος. Ως εκ τούτου, το τμήμα προσφυγών και το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσαν εσφαλμένως το άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009 διότι επικεντρώθηκαν μόνο στις υπηρεσίες της κλάσης 39 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, για τις οποίες καταχωρίσθηκε τελικά το επίμαχο σήμα. Κατά το EUIPO, το τμήμα προσφυγών και το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να εξετάσουν αν ο παρεμβαίνων ενήργησε κακόπιστα κατά τον χρόνο καταθέσεως της αιτήσεώς του, η οποία αφορούσε προϊόντα και υπηρεσίες των κλάσεων 25, 35 και 39, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας.

37 Το EUIPO προσθέτει ότι, αν το τμήμα προσφυγών και το Γενικό Δικαστήριο είχαν λάβει δεόντως υπόψη τον κρίσιμο χρόνο που διαλαμβάνεται στο άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009, θα είχαν πιθανώς καταλήξει στη διαπίστωση ότι ο παρεμβαίνων ενήργησε κακόπιστα προσπαθώντας να οικειοποιηθεί το λεκτικό και εικονιστικό στοιχείο «KOTON» που περιλαμβανόταν στα προγενέστερα σήματα. Η διαπίστωση αυτή θα είχε, επομένως, ως αποτέλεσμα την κήρυξη της ακυρότητας του επίμαχου σήματος στο σύνολό του, δηλαδή για κάθε προϊόν και υπηρεσία.

38 Εξάλλου, αν θεωρηθεί ότι η διαπίστωση της κακής πίστεως προϋποθέτει την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως, τούτο θα ισοδυναμούσε, όπως εξέθεσε και η αναιρεσείουσα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, με το να μη ληφθεί υπόψη η διαφορά μεταξύ του λόγου απόλυτης ακυρότητας του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009 και του σχετικού λόγου ακυρότητας του άρθρου 53, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού αυτού.

39 Ο παρεμβαίνων αμφισβητεί την ύπαρξη οποιασδήποτε κακής πίστεως εκ μέρους του και προσθέτει ότι η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε το αντίθετο. Συνεπώς, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν πάσχει έλλειψη νομιμότητας. Όσον αφορά την πλάνη περί το δίκαιο που προβάλλει η αναιρεσείουσα, ο παρεμβαίνων παρατηρεί ότι δεν έχει νόημα να εκτιμηθεί η ύπαρξη κακής πίστεως όταν δεν υφίσταται κανένας κίνδυνος συγχύσεως.

40 Ο παρεμβαίνων υπογραμμίζει ότι ουδέποτε υπήρξε διανομέας των προϊόντων της αναιρεσείουσας. Διατηρούσε εμπορικές σχέσεις με την αναιρεσείουσα μόνον ως αγοραστής των προϊόντων άλλου σήματός της, τα οποία μεταπωλούσε στην Ισπανία. Η αναιρεσείουσα διέκοψε μονομερώς τις εν λόγω εμπορικές σχέσεις το 2006.

41 Ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται επίσης ότι, κατά τη διάρκεια του 2004, είχε καταχωρίσει ένα λεκτικό και εικονιστικό σήμα που περιείχε τη λέξη «KOTON» στην Ισπανία για προϊόντα της κλάσεως 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας. Δεδομένου ότι το σήμα αυτό ήταν προγενέστερο της διεθνούς καταχωρίσεως του σήματος της αναιρεσείουσας, το σήμα της αναιρεσείουσας ακυρώθηκε, κατά τη διάρκεια του 2016, από ισπανικό δικαστήριο. Η έφεση της αναιρεσείουσας κατά της αποφάσεως του δικαστηρίου αυτού εκκρεμεί.

42 Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα είχε λάβει γνώση του εν λόγω ισπανικού σήματος του παρεμβαίνοντος και δεδομένου ότι, έως το 2006, διατηρούσε σχέσεις με τον παρεμβαίνοντα παρά την καταχώριση του εν λόγω σήματος το 2004, δεν μπορεί, κατά τον παρεμβαίνοντα, να υποστηριχθεί ότι αυτός ενήργησε κακόπιστα ζητώντας, στις 25 Απριλίου 2011, την καταχώριση του επίδικου σήματος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

43 Πρέπει να υπομνησθεί εισαγωγικά ότι, όταν ο κανονισμός 207/2009 δεν παρέχει τον ορισμό έννοιας που περιλαμβάνεται σ' αυτόν, ο προσδιορισμός της σημασίας της και του περιεχομένου της θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με το σύνηθες νόημά της στην καθημερινή γλώσσα, λαμβανομένου ταυτοχρόνως υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου χρησιμοποιείται η έννοια αυτή και των σκοπών που επιδιώκει ο εν λόγω κανονισμός (πρβλ. απόφαση της 14ης Μαρτίου 2019, Textilis, C-21/18, EU:C:2019:199, σκέψη 35· βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 22ας Σεπτεμβρίου 2011, Budějovický Budvar, C-482/09, EU:C:2011:605, σκέψη 39, και της 22ας Μαρτίου 2012, Génesis, C-190/10, EU:C:2012:157, σκέψη 41).

44 Το ίδιο ισχύει για την έννοια της «κακής πίστεως» που διαλαμβάνεται στο άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, ελλείψει οποιουδήποτε ορισμού της έννοιας αυτής από τον νομοθέτη της Ένωσης.

45 Η έννοια της «κακής πίστεως», που σύμφωνα με το σύνηθες νόημά της στην καθημερινή γλώσσα προϋποθέτει την ύπαρξη κακόβουλης σκέψης ή πρόθεσης, πρέπει επίσης να ερμηνευθεί στο πλαίσιο του δικαίου των σημάτων, που είναι το πλαίσιο των συναλλαγών. Συναφώς, οι κανονισμοί 40/94, 207/2009 και 2017/1001, οι οποίοι εκδόθηκαν διαδοχικώς, εντάσσονται στον ίδιο σκοπό, ήτοι στην εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (βλ., όσον αφορά τον κανονισμό 207/2009, απόφαση της 27ης Ιουνίου 2013, Malaysia Dairy Industries, C-320/12, EU:C:2013:435, σκέψη 35). Οι κανόνες για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποβλέπουν, ειδικότερα, στο να συμβάλουν στο σύστημα ανόθευτου ανταγωνισμού εντός της Ένωσης, στο πλαίσιο του οποίου οι επιχειρήσεις πρέπει να μπορούν, για να προσελκύσουν την πελατεία με την ποιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους, να καταχωρίζουν ως σήματα σημεία που παρέχουν στον καταναλωτή τη δυνατότητα να διακρίνει, χωρίς τον κίνδυνο σύγχυσης, τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες από εκείνα που έχουν άλλη προέλευση (πρβλ. αποφάσεις της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ, C-48/09 P, EU:C:2010:516, σκέψη 38, και της 11ης Απριλίου 2019, ÖKO-Test Verlag, C-690/17, EU:C:2019:317, σκέψη 40).

46 Επομένως, ο λόγος απόλυτης ακυρότητας του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 έχει εφαρμογή όταν από συναφείς και συγκλίνουσες ενδείξεις προκύπτει ότι ο δικαιούχος σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέβαλε την αίτηση καταχωρίσεως του σήματος αυτού όχι με σκοπό να συμμετάσχει καλόπιστα στον ανταγωνισμό, αλλά με την πρόθεση να θίξει, κατά τρόπο που δεν συνάδει προς τα χρηστά συναλλακτικά ήθη, τα συμφέροντα τρίτων ή με την πρόθεση να αποκτήσει, χωρίς καν να στρέφεται κατά κάποιου συγκεκριμένου τρίτου, αποκλειστικό δικαίωμα για σκοπούς άλλους από εκείνους που εμπίπτουν στις λειτουργίες του σήματος, ιδίως στην ουσιώδη λειτουργία της ενδείξεως προελεύσεως που υπομνήσθηκε στη σκέψη 45 της παρούσας αποφάσεως.

47 Η πρόθεση του αιτούντος την καταχώριση σήματος είναι υποκειμενικό στοιχείο, το οποίο πρέπει, ωστόσο, να καθορίζεται αντικειμενικά από τις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές. Επομένως, κάθε ισχυρισμός περί κακής πίστεως πρέπει να εκτιμάται συνολικώς, λαμβανομένων υπόψη όλων των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης υποθέσεως (πρβλ. απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψεις 37 και 42). Μόνον κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να εκτιμηθεί αντικειμενικώς ο ισχυρισμός περί κακής πίστεως.

48 Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361), το Δικαστήριο, όπως υπογράμμισε στη σκέψη 36 της αποφάσεως εκείνης, ερωτήθηκε ειδικώς σχετικά με την περίπτωση κατά την οποία, κατά τον χρόνο κατάθεσης της αιτήσεως καταχώρισης του αμφισβητούμενου σήματος, διάφοροι παραγωγοί χρησιμοποιούσαν, στην εσωτερική αγορά, για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα, πανομοιότυπα ή παρόμοια σημεία που μπορούσαν να προκαλέσουν σύγχυση. Το αιτούν δικαστήριο ζητούσε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει ποιοι παράγοντες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, οσάκις υφίσταται τέτοιος κίνδυνος συγχύσεως, προκειμένου να εκτιμηθεί αν ο αιτών την καταχώριση του σήματος ενήργησε κακόπιστα.

49 Επομένως, και ενώ η εκτίμηση της ύπαρξης κακής πίστεως ήταν διαφορετική από την εκτίμηση της ύπαρξης κινδύνου συγχύσεως, δεδομένου ότι οι δύο αυτές έννοιες του δικαίου των σημάτων είναι διακριτές, ζητήθηκε από το Δικαστήριο να καθορίσει τα κριτήρια για την εκτίμηση του αν υπάρχει κακή πίστη στην περίπτωση που έχει αποδειχθεί ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως.

50 Το Δικαστήριο απάντησε ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, πρέπει να εξεταστεί, μεταξύ άλλων στοιχείων, αν ο αιτών την καταχώριση γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι ένας τρίτος χρησιμοποιούσε, σε ένα τουλάχιστον κράτος μέλος, το σημείο που μπορούσε να προκαλέσει σύγχυση με το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, δεδομένου ότι μια τέτοια γνώση μπορεί να τεκμαρθεί, μεταξύ άλλων, όταν υφίσταται μια γενική γνώση, στον οικείο οικονομικό τομέα, για την εν λόγω χρήση (πρβλ. απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψεις 39 και 53).

51 Από την απόφαση αυτή δεν προκύπτει ότι η ύπαρξη κακής πίστεως, κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, μπορεί να διαπιστωθεί μόνο σε περίπτωση, όπως αυτή επί της οποίας κλήθηκε να αποφανθεί το Δικαστήριο, κατά την οποία υπήρχε χρήση στην εσωτερική αγορά, για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα, πανομοιότυπου ή παρόμοιου σημείου που μπορούσε να προκαλέσει σύγχυση με το σημείο του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση.

52 Πράγματι, ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις, διαφορετικές από την περίπτωση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361), στις οποίες η αίτηση καταχωρίσεως σήματος μπορεί να θεωρηθεί ότι υποβλήθηκε κακόπιστα παρά την έλλειψη, κατά τον χρόνο κατάθεσης της εν λόγω αιτήσεως, της εκ μέρους τρίτου χρήσης, στην εσωτερική αγορά, πανομοιότυπου ή παρόμοιου σημείου για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα.

53 Συναφώς, ο λόγος απόλυτης ακυρότητας του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 διαφέρει θεμελιωδώς από τον σχετικό λόγο ακυρότητας του άρθρου 53, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού, δεδομένου ότι ο σχετικός λόγος ακυρότητας προϋποθέτει την ύπαρξη προγενέστερου σήματος, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εν λόγω κανονισμού, καθώς και την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', εκτός αν το εν λόγω προγενέστερο σήμα χαίρει φήμης κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 5, του τελευταίου αυτού κανονισμού ή αν έχει εφαρμογή το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού. Όπως, όμως, επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 27 των προτάσεών της, σε περίπτωση αιτήσεως για την κήρυξη ακυρότητας βάσει του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009, ουδόλως απαιτείται ο αιτών την καταχώριση να είναι δικαιούχος προγενέστερου σήματος για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες.

54 Πρέπει να προστεθεί ότι, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αποδεικνύεται ότι, κατά τον χρόνο κατάθεσης της αιτήσεως καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος, ένας τρίτος χρησιμοποιούσε, σε ένα τουλάχιστον κράτος μέλος, σημείο πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σήμα αυτό, δεν απαιτείται κατ' ανάγκη να αποδειχθεί η ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως στην αντίληψη του κοινού προκειμένου να μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.

55 Από την ερμηνεία που έδωσε το Δικαστήριο με τη σκέψη 53 της αποφάσεως της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361), προκύπτει μόνον ότι, όταν αποδεικνύεται ότι υπήρχε χρήση, από τρίτον, πανομοιότυπου ή παρόμοιου σημείου για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες και προκαλούσε σύγχυση, πρέπει να εξετάζεται, στο πλαίσιο της σφαιρικής εκτιμήσεως των σχετικών περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, αν ο αιτών την καταχώριση του επίμαχου σήματος το γνώριζε. Ωστόσο, το στοιχείο αυτό αποτελεί απλώς ένα από τα κρίσιμα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη.

56 Για τους λόγους που εκτίθενται στις σκέψεις 52 έως 55 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, ελλείψει κινδύνου συγχύσεως μεταξύ του σημείου που χρησιμοποιεί τρίτος και του επίμαχου σήματος, ή σε περίπτωση μη χρήσεως, εκ μέρους τρίτου, σημείου πανομοιότυπου ή παρόμοιου με το επίμαχο σήμα, άλλα πραγματικά περιστατικά μπορούν, ενδεχομένως, να αποτελέσουν συναφείς και συγκλίνουσες ενδείξεις περί της κακής πίστεως του αιτούντος την καταχώριση.

57 Κατά συνέπεια, κρίνοντας, στη σκέψη 44 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «η κακή πίστη του αιτούντος την καταχώριση προϋποθέτει την εκ μέρους τρίτου χρήση πανομοιότυπου ή παρόμοιου σημείου για πανομοιότυπο ή παρόμοιο προϊόν ή υπηρεσία που μπορεί να προκαλέσει σύγχυση με το σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση», το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε εσφαλμένη ερμηνεία της νομολογίας του Δικαστηρίου και προσέδωσε όλως περιοριστικό περιεχόμενο στο άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009.

58 Αυτή η πλάνη περί το δίκαιο κατέστησε πλημμελή τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ορθώς το τμήμα προσφυγών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν είχε αποδειχθεί η κακή πίστη του παρεμβαίνοντος λόγω του ότι το επίμαχο σήμα είχε καταχωρισθεί για υπηρεσίες που εμπίπτουν σε κλάση του Διακανονισμού της Νίκαιας διαφορετική από εκείνες για τις οποίες είχαν καταχωρισθεί και χρησιμοποιηθεί τα προγενέστερα σήματα της αναιρεσείουσας.

59 Ακολουθώντας την προσέγγιση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη, αντίθετα προς όσα προβλέπουν το γράμμα του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009 και η νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της συνολικής εκτιμήσεώς του, το σύνολο των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών, όπως αυτά είχαν κατά την κατάθεση της αιτήσεως καταχώρισης, ενώ το χρονικό αυτό σημείο ήταν καθοριστικής σημασίας (απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψη 35).

60 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να λάβει υπόψη το γεγονός, το οποίο δεν αμφισβητήθηκε και το οποίο επικαλέσθηκε η αναιρεσείουσα, ότι ο παρεμβαίνων είχε ζητήσει την καταχώριση ως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σημείου το οποίο περιελάμβανε τη γραμμένη με ειδική γραμματοσειρά λέξη «KOTON» όχι μόνο για τις υπηρεσίες της κλάσεως 39 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, αλλά και για προϊόντα και υπηρεσίες των κλάσεων 25 και 35, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, τα οποία αντιστοιχούσαν σε εκείνα για τα οποία η αναιρεσείουσα είχε καταχωρίσει σήματα που περιελάμβαναν την εν λόγω γραμμένη με ειδική γραμματοσειρά λέξη.

61 Μολονότι από το άρθρο 52, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009 προκύπτει ότι οι λόγοι απόλυτης ακυρότητας που διαλαμβάνονται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου μπορούν, ενδεχομένως, να συντρέχουν για μέρος μόνον των προϊόντων και υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίσθηκε το επίμαχο σήμα, γεγονός παραμένει ότι η αναιρεσείουσα ζήτησε την κήρυξη της ακυρότητας του επίμαχου σήματος στο σύνολό του και ότι, επομένως, η αίτηση αυτή έπρεπε να εξεταστεί εκτιμώντας την πρόθεση του παρεμβαίνοντος κατά τον χρόνο που ζήτησε, για διάφορα προϊόντα και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας, την καταχώριση σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που περιελάμβανε το λεκτικό και εικονιστικό στοιχείο που είχε χρησιμοποιήσει η αναιρεσείουσα για προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας.

62 Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο, έχοντας εσφαλμένως χαρακτηρίσει ως ουσιώδη προϋπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 207/2009 τη χρήση πανομοιότυπου ή παρόμοιου σημείου για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες με εκείνα για τα οποία είχε τελικώς καταχωρισθεί το επίμαχο σήμα, εξέτασε μόνον ως εκ περισσού το γεγονός ότι υπήρχαν εμπορικές σχέσεις μεταξύ του παρεμβαίνοντος και της αναιρεσείουσας και ότι αυτές είχαν διακοπεί από την αναιρεσείουσα. Επιπλέον, παρέλειψε να εξετάσει αν η αίτηση καταχώρισης σήματος που περιείχε τη γραμμένη με ειδική γραμματοσειρά λέξη «KOTON» για προϊόντα και υπηρεσίες των κλάσεων 25, 35 και 39, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, υπαγορευόταν από κάποια εμπορική λογική σε σχέση με τις δραστηριότητες του παρεμβαίνοντος.

63 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο, μολονότι επισήμανε, στη σκέψη 32 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ως ενδεχομένως κρίσιμα στοιχεία την «εμπορική λογική στην οποία εντάσσεται η κατάθεση της αιτήσεως καταχωρίσεως» και «τη χρονολογική ακολουθία των γεγονότων που υπήρξαν καθοριστικά για την εν λόγω κατάθεση», δεν τα εξέτασε πλήρως στη συνέχεια της αποφάσεώς του.

64 Βεβαίως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η παρέλευση αρκετά μεγάλου χρονικού διαστήματος μεταξύ του πέρατος των εν λόγω εμπορικών σχέσεων και της αιτήσεως καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος αποτελούσε επιχείρημα κατά της υπάρξεως κακής πίστεως του παρεμβαίνοντος.

65 Ωστόσο, η ύπαρξη του εν λόγω στοιχείου εκτιμήσεως στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν αρκεί για να εφαρμοστεί ο κανόνας κατά τον οποίο, εάν το σκεπτικό αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου ενέχει παραβίαση του δικαίου της Ένωσης, πλην όμως το διατακτικό της είναι ορθό για άλλους νομικούς λόγους, η παραβίαση αυτή δεν δύναται να οδηγήσει σε αναίρεση της οικείας αποφάσεως (πρβλ. απόφαση της 26ης Ιουλίου 2017, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής, C-696/15 P, EU:C:2017:595, σκέψη 56 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συγκεκριμένα, το γεγονός που έλαβε υπόψη το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αποτελεί απλώς ένα από τα στοιχεία που έπρεπε να εξεταστούν στο πλαίσιο μιας σφαιρικής εκτιμήσεως, η οποία θα λάμβανε δεόντως υπόψη την αίτηση καταχωρίσεως σήματος, όπως αυτή υποβλήθηκε από τον παρεμβαίνοντα για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των κλάσεων 25, 35 και 39, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, εκτίμηση στην οποία, όμως, το Γενικό Δικαστήριο δεν προέβη.

66 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο μοναδικός λόγος αναιρέσεως είναι βάσιμος και ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

67 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση.

68 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο διαθέτει τα στοιχεία που απαιτούνται ώστε να αποφανθεί οριστικώς επί του μοναδικού λόγου της πρωτοδίκως ασκηθείσας προσφυγής, με τον οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.

69 Συγκεκριμένα, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 21 της παρούσας αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη κακής πίστεως του παρεμβαίνοντος, έπρεπε να αποδειχθεί η χρήση πανομοιότυπου ή παρόμοιου σημείου για προϊόντα ή υπηρεσίες πανομοιότυπες ή παρόμοιες με εκείνες για τις οποίες καταχωρίσθηκε το επίμαχο σήμα. Βάσει αυτού, το τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή της αναιρεσείουσας.

70 Όμως, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 52 έως 57 της παρούσας αποφάσεως, η συλλογιστική αυτή ενέχει πλάνη περί το δίκαιο καθόσον προσδίδει όλως περιοριστικό περιεχόμενο στο άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.

71 Κατά συνέπεια, η επίδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

Επί του αιτήματος να κηρυχθεί άκυρο το επίμαχο σήμα

72 Δεδομένου ότι το Δικαστήριο αποφάσισε, δυνάμει της αρμοδιότητας που του παρέχει το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ακυρώσει την απόφαση του τμήματος προσφυγών, στο αρμόδιο τμήμα του EUIPO εναπόκειται, σύμφωνα με το άρθρο 72,

παράγραφος 6, του κανονισμού 2017/1001, να εκδώσει νέα απόφαση στηριζόμενο σε σφαιρική εκτίμηση που λαμβάνει υπόψη την αίτηση καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος, όπως κατατέθηκε στις 25 Απριλίου 2011, για προϊόντα και υπηρεσίες των κλάσεων 25, 35 και 39, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, καθώς και τα γεγονότα που αποδείχθηκαν προσηκόντως από την αναιρεσείουσα, όπως επίσης και τα γεγονότα που τεκμηριώθηκαν προσηκόντως από τον παρεμβαίνοντα στο πλαίσιο της άμυνάς του κατά της αιτήσεως για την κήρυξη ακυρότητας.

73 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα με το οποίο ζητείται από το Δικαστήριο να κηρύξει άκυρο το επίμαχο σήμα.

Επί των δικαστικών εξόδων

74 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αυτό αποφαίνεται επί των εξόδων.

75 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

76 Δεδομένου ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αναιρέθηκε και η επίδικη απόφαση ακυρώθηκε, η αναιρεσείουσα δικαιώθηκε κατ' ουσίαν. Η αναιρεσείουσα ζήτησε να καταδικαστεί ο παρεμβαίνων στα δικαστικά έξοδα.

77 Το EUIPO ζήτησε να καταδικαστεί, από κοινού με τον παρεμβαίνοντα, στα δικαστικά έξοδα.

78 Επομένως, ο παρεμβαίνων και το EUIPO πρέπει να καταδικαστούν, ισομερώς, στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η αναιρεσείουσα όσον αφορά τόσο την πρωτοβάθμια διαδικασία στην υπόθεση T-687/16 όσο και την αναιρετική διαδικασία. Κατά το άρθρο 190, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβάλλονται οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας θεωρούνται αποδοτέα έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 30ής Νοεμβρίου 2017, Koton Mağazacilik Tekstil Sanayi ve Ticaret κατά EUIPO – Nadal Esteban (STYLO & KOTON) (T-687/16, EU:T:2017:853).

2) Ακυρώνει την απόφαση του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), της 14ης Ιουνίου 2016 (υπόθεση R 1779/2015-2).

3) Απορρίπτει το αίτημα με το οποίο ζητείται από το Δικαστήριο να κηρύξει άκυρο το επίμαχο σήμα.

4) Καταδικάζει τον Joaquín Nadal Esteban και το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), ισομερώς, στα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Koton Mağazacilik Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ όσον αφορά τόσο την πρωτοβάθμια διαδικασία στην υπόθεση T-687/16 όσο και την αναιρετική διαδικασία.

(υπογραφές)